

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

57. An aliquando irregularitas orta ex bigamia vera, & interpretativa sit dispensabilis ab Episcopo? Et pro praxi hujus quæstionis adducitur singularis,, & specialis casus. Et an Prælati Regulares in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

per culpa; y sendolo puede en ella el Obispo lo que es la dadas irregularidades, que provienen de dadas.

2. Si per lo menos pueda el Obispo dispensar en la verdadera bigamia, para que el bigamo pueda recibir Ordenes menores, y beneficios simples: tampoco culpa del derecho; y es tambien dudoso, y remido entre los Doctores. Villalobos, y otros Autores son de parecer, que ni en la bigamia verdadera, ni interpretativa, ni para recibir Ordenes menores, ni executar las recibidas, ni para beneficios simples puede el Obispo dispensar con el bigamo. Si bien Sanchez, y otros muchos con mas probabilidad defenden lo contrario: lo qual admite Villalobos, quando huviese alguna verdadera causa para dispensar. Huevique prae dictus. Machados. Sed ne deities recognoscere me ipsam obsequia. Et haec dicta sufficiant circa praesentem Tractatum in gratiam Dominorum Episcoporum elaboratum: sed pro eius coronide satis in lignum praedictabilem difficultatem discutendum vltim est hanc apponere; ideo quare.

RESOL. LVII.

An aliquando irregularitas orta ex bigamia vera, & interpretativa sit dispensabilis ab Episcopo? Et pro praesentibus questionibus adducitur singularis, & speculativa. Et an Praelati Regulares in vera bigamia possint cum suis subditis absolute ante & post susceptionem Ordinum dispensare? Ex p. 7. tr. 11. & Milic. Rel. 43.

§. 1. Aliquos casus secundum mentem Ioannis Prapostui adduxi in part. 4. tract. 2. repositio. nunc & alium adducam secundum mentem Stephani Baunij, in Theolog. Moral. parte secunda, tractatu undecimo, quasi. 59. vbi sic ait: Sit pro exemplo, vltim quidam, qui cum procul ab ea provincia degeret, quam modo incolit, & in qua domicilium sibi ac rebus suis constituit, duas sibi virgines copulavit uxores, quibus factis, bona fide ordinandum Episcopo obtulit, impedimenti sui ad suscipiendos ordines occasione Bigamiae nescius, de hoc homine contendo, et ab Episcopo facultatem concedi posse, vtendi ordine suscepto Sacerdotij cum hac Bigamia.

1. Primo, quidquid Pontifici in vniuersa Ecclesia ad animarum bonum & commodum, ius naturale ac humanum vult concessum, id Episcopo in sua Diocesi, cum est necesse, nisi Papa sibi id speciali sanctione reseruauerit, tentare, ac facere est permittitum. Sed pro casu praesentis facit necessitas, periculum scilicet amittendae famae ac opinionis, quam de sua virtute, vltimque innocentia, praeclearis suis factis, apud plebem obtinuit, si a dicenda Missa praedictus Sacerdos, diu cum populi offensa abstinere, in eam enim venientem poterit, quidpiam in eo subesse culpae, quam obrem ad facta Missarum solemnia pro ceterorum more, non nisi raro, ac infrequenter, audeat accedere.

2. Et quanquam ab ordine repellatur Bigamus in capite superius, & capite extremo de Bigamis, & a Concilio Niceno, vt est in Epistola Diui Ambrosij 82. in Concilio. Arelaten. tertij sub Leone Primo, in Canone primo, Concilio Romani sub Hilario, Hispaniensis secundum circa tempora Honorij, & Sisebuti Regis Canone quarto, & Apostolorum 17. vbi si quis post bigamiam, secundum fuerit nuptiis copulatus, aut concubinam habuerit, vetatur Episcopus esse, vel Praef. Tom. III.

byter, aut Diaconus, aut proflus ex numero eorum, qui ministerio sacro deseruiunt; si haec tamen statuta vim suam omnem, ea seueritate, quae sunt concepta, in istum exercerent, de quo fit in questione mentio, in perpetuum eius exitium haud dubie eederent, cum perpetua factis eum altariibus carere eam fama suae detrimentum esse necesse, aut certe non modico tempore, nempe dum Roma istius impedimenti dispensatitices venirent literae, quod quam a Christi Romanique Pontificis benignitate ablit, in eorum opinione relinquo, qui potestatem condendarum legum, datam ei ad Catholicae plebis commodum norunt, nullo modo ad exitium; fidem ergo omnem superat, velle Pontificem in hac istius Presbyterij, de quo nobis est sermo, necessario tempore, Episcopo facultatem omnem ademptam esse, dispensandi in eius impedimento.

4. Secundo, qui Canones contra Bigamos, sunt a Concilio, aut Romanis Episcopis scripti; eos a suscipiendis ordinibus prohibent, nullo modo a susceptorum vltim eos ergo committit Episcopus, si ordinato cum impedimento Bigamiae, ordinum suorum vltim patiat aut velit esse liberum.

5. Tertio, in Papa, Conciliorum, & legibus dispensare potest Episcopus cum est necesse, nec facilis est in Urbem, Papamque transitus, ita culpas lethales, graues, & acerbis, qua vltim iuris in Bulla Coena sibi Pontifex seponit, in necessitate, poenitentia condonat Episcopus, secundum doctrinam Henricus libro sexto de poeni. capite decimo-sexto, numero primo, & capite nono, numero septimo. Similiter cum res, temporis, & exigunt, nec facilis est ad Papam recursus, dispensat in impedimentis matrimonij, vt notarunt Sauch. libro secundo de Matrim. disp. 40. num. 2. & seq. Coninch. de Sacrament. Matrimonij, & alij. Sed res haec ambae faciunt pro Sacerdote, de quo est questio, ergo ei concedi per Episcopum poterit, vt in suscepto ordine ministrat, eaque praestet omnia, quae facere Sacerdotibus est in more. Huevique Baunius, quae secundum eius mentem dicta esse volo.

6. An vero in vera Bigamia possint Praelati Regulares dispensare cum suis subditis absolute ante & post susceptionem Ordinum, vide Bordonum in Consilijs regular. fol. 11. n. 35. in fine vbi affirmatiuam sententiam tenet, quod etiam docet Baunius vbi supra quest. 68.

RESOL. LVIII.

An saltem dicta irregularitas vera bigamiae sit dispensabilis ab Episcopo quoad Ordines minores, & simplex beneficium? Et notatur posse Episcopum dispensare in bigamia similitudinaria cum eo, qui contraxit cum Virgine, secum si contraxit cum vidua, vel duplex mixt matrimonium. Ex p. 4. tract. 2. Rel. 62.

§. 1. Negatiuam sententiam tenet Villalobos tom. 1. tractat. 21. diffic. 31. num. 13. Turrianus de censur. lib. 9. disputat. 70. dub. 5. Bizozerus in summa tract. de censur. cap. 2. num. 7. Squillante de priuileg. Cleric. cap. 4. dub. 6. num. 97. & alij penes ipsos asserentes Episcopum non posse dispensare cum bigamis in bigamia vera, vel interpretatiua, non solum ad Ordines minores suscipiendos, sed neque ad vltim susceptorum; & ratio est, quia Episcopus non potest dispensare in lege Pontificis, nisi in casibus iure concessis; sed ius excludens bigamos ab omnibus Ordinibus latum est a Concilio Niceno, teste D. Ambrosio epist. 82. ergo, &c. Ec 3 Deinde

Sup. hoc supra prope finem Ref. 55. & in alijs eius vltim annot.

Sup. hoc supra in Ref. 56. § Si por. & infra in Ref. seq. recit. anter in § vlt. & lege Ref. not. seq.

UNIVERSITÄT
MÜNCHEN
BIBLIOTHEK
MÜNCHEN